

Miljö- och energidepartementet

103 33 Stockholm

Stockholm, 2016-02-19

Remissvar

Remiss av förslag om genomförande av Euratoms reviderade kärnsäkerhetsdirektiv

M2015/04091/Ke

Allmänt

KTH välkomnar att det reviderade kärnsäkerhetsdirektivet anger för EU gemensamma, generiska kärnsäkerhetskrav som nu ska införlivas med svensk lag. Direktivet bör ses ett viktigt steg mot en fortsatt harmonisering av de mer detaljerade myndighetskraven på kärnsäkerhet inom EU; något som är väsentligt med hänsyn till att EU är en gemensam marknad för såväl elkraft som kärnkraftreaktorer.

Vi har inga invändningar i stort mot SSM:s förslag men har några detaljsynpunkter.

Direktivet Artikel 6 d om ledningssystem

I kärnsäkerhetsdirektivet artikel 6 d stadgas att "Tillståndshavare ska upprätta och tillämpa ledningssystem som vederbörligen prioriterar kärnsäkerheten." Detta krav fanns med redan i 2009 års utgåva av direktivet och är implementerat i 2 kap.8§ i SSMFS 2008:1, dock utan att explicit nämna att systemet ska "vederbörligen prioritera kärnsäkerheten" även om detta kan sägas vara andemeningen i 9§.

Krav på ledningssystem som prioriterar säkerheten har ytterligare betonats i utvärderingarna av Fukushimaolyckan. KTH har för sin del svarat upp med att sedan 2013 ge en kurs på masternivå i säkerhetsledning och säkerhetskultur inom kärnkraftindustrin. Söktrycket till kursen (ca 25 platser) har varit stort och internationellt.

Mot denna bakgrund föreslår vi att direktivets artikel 6 d explicit lyfts in i lagtexten, exempelvis genom att inledningen av 10§ får följande lydelse:

*Den som har tillstånd till kärnteknisk verksamhet ska med hänsyn till verksamhetens art och omfattning upprätta och tillämpa ledningssystem som vederbörligen prioriterar säkerheten och med stöd av dessa ledningssystem
1. fortlöpande och systematiskt värdera och verifiera samt, så långt som det är möjligt och rimligt, förbättra säkerheten i*

verksamheten och vid anläggningar där verksamheten bedrivs med beaktande av

- a) de förhållanden under vilka verksamheten bedrivs,*
- b) hur utrustningar och anläggningar samt delar av dessa påverkas av drift och ålder,*
- c) erfarenheter från egen och liknande verksamhet, och*
- d) utvecklingen inom vetenskap och teknik.*

2. vidta de åtgärder som anges i 4 § med beaktande av de förhållanden under vilka verksamheten bedrivs,

3. svara för att de åtgärder vidtas som behövs .....

Förslaget till tillägg i 19§

Vi anser att formuleringen ”... under förutsättning att det inte äventyrar överordnade intressen. ...” är alltför otydlig och skulle kunna tolkas tämligen godtyckligt även om SSM:s förslag till författningskommentar ger viss vägledning. Vi föreslår i stället en explicit hänvisning till offentlighets- och sekretesslagen enligt följande: ”... under förutsättning att det inte äventyrar överordnade intressen som åtnjuter skydd enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). ...”

Förslaget till 12a§ om överföring av processparametrar

Vi har inget att erinra mot förslaget i sig eftersom nuvarande lagstiftning inte ger SSM befogenhet att hantera frågan på föreskriftsnivå. Vi vill dock understryka att det övergripande syftet med överföringen är att förse i första hand berörd länsstyrelse med aktuellt och välgrundat beslutsunderlag i form av radiologisk hotbild och förslag till åtgärder. Vi utgår därför från att val och presentation av processparametrar grundas på en ingående analys av behov av och tillgång till kompetens och kapacitet i SSM:s beredskapsorganisation att snabbt tolka och bedöma processdata för att komma fram till en välgrundad radiologisk hotbild. Vi utgår också från att finska erfarenheter tas tillvara.

Remissvaret har utarbetats av professor Waclaw Gudowski, avdelningen för reatorfysik vid skolan för teknikvetenskap, KTH i samarbete med föreläsare i kursen ”Säkerhetsledning och säkerhetskultur inom kärnkraftindustrin”: Lars Högberg och Lars Gunnar Larsson.

Peter Gudmundson
Rektor